

Sygn. akt VII U 1562/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Stachurska
Protokolant:	Joanna Walczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 stycznia 2016r. w Warszawie

sprawy M. B.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W.

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 26 sierpnia 2015r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

M. B. w dniu 30 września 2015r. złożyła, za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W., odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. z dnia 26 sierpnia 2015r., znak: (...), odmawiającej prawa do emerytury rolniczej i wniosła o jej zmianę, ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

Zaskarżonej decyzji ubezpieczona zarzuciła naruszenie art. 19 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez jego niezastosowanie w zaistniałym stanie faktycznym.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, że od 1986r. opłacała składki na ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, które prowadziła na nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) we wsi J. (działka stanowiła grunty rolne). Nieruchomość ta została następnie podzielona na działki nr (...). Działka nr (...) została przeznaczona na cele publiczne na podstawie art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami,

z przeznaczeniem pod drogę publiczną. Pozostała część nieruchomości straciła dla ubezpieczonej znaczenie ze względu na wyłączenie znacznej części gruntu. Nie było zatem możliwe prowadzenie działalności rolnej na pozostałym obszarze. Nieruchomość oznaczona jako działka nr (...) została nabyta przez Skarb Państwa – Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r.

o szczególnych zasadach przygotowania realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych. Na skutek powyższych czynności ubezpieczona pozostała właścicielem działki nr (...) o pow. 456 m². Mając na uwadze, że jej działalność rolnicza polegała na uprawie roślin w szklarniach i tzw. „foliach”, to stało się absolutnie niemożliwym kontynuowanie tej działalności na pozostawionym jej obszarze. Ubezpieczona podkreśliła również, że wywłaszczeniu uległ grunt, na którym posadowione były szklarnie, folie, a także garaż, kotłownia i pozostałe naniesienia niezbędne do prowadzenia działalności rolniczej. Okoliczność dokonania sprzedaży gruntu, według ubezpieczonej, mieści się w kategorii zbycia na cel uzasadniający wywłaszczenie zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Jednocześnie ubezpieczona podkreśliła, że na dzień złożenia wniosku spełniła warunek związany z wiekiem. Organ rentowy uznał jako udowodniony okres podlegania ubezpieczeniu rolniczemu w wymiarze 28 lat, 10 miesięcy i 26 dni, zamiast wymaganych 30 lat.

M. B. wskazała również, że KRUS całkowicie pominął okoliczność, że w 2004r. nieruchomość, na której uprawiała działki specjalne produkcji rolnej, przeznaczona została na cele publiczne uzasadniające jej wywłaszczenie. Wobec powyższego, w jej ocenie wystarczającym było wykazanie podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez okres 12 lat i 6 miesięcy, na wywłaszczonej nieruchomości uprawiała bowiem działki specjalne produkcji rolnej od 1986r., a zaprzestała w momencie wydania nieruchomości Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Zdaniem ubezpieczonej bez znaczenia pozostaje fakt, że dzierżawiła grunty pod uprawę działów specjalnych. Pierwszą umowę dzierżawy podpisała w dniu 27 maja 2003r., tj. w czasie gdzie wiadomym już było, iż jej grunty będą przeznaczone pod drogę publiczną. Umowa wygasła po 10 latach. Kolejną umowę dzierżawy M. B. podpisała w dniu 26 czerwca 2013r. Została ona rozwiązana z dniem 12 sierpnia 2015r. na mocy porozumienia stron. Aktualnie z przyczyn od ubezpieczonej niezależnych nie ma możliwości dalszej dzierżawy gruntów. Powyższe umowy dzierżawy były dotychczas jedyną możliwością utrzymania ze względu na okoliczność, że ubezpieczona nie posiadała jeszcze prawa do emerytury, a grunt który był jej własnością, na którym wykonywała działalność rolniczą przez 20 lat, został jej odebrany niemal w całości na cele publiczne. Gdyby nie wywłaszczenie, do dnia dzisiejszego prowadziłaby działalność na tej nieruchomości. Pozostawiona część nieruchomości w żaden sposób nie nadawała się do tego celu zwłaszcza, że wraz z wywłaszczeniem ubezpieczona musiała oddać całą infrastrukturę niezbędną do prowadzenia tej produkcji. Podsumowując, według ubezpieczonej, spełnione zostały wszystkie przesłanki z art. 19 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników pozwalające na przyznanie emerytury (odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 26 sierpnia 2015r. znak: (...), k. 2-5 a.s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w W. wniosła o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że w świetle art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U.

z 2015r., poz. 704 ze zm.) M. B. nie spełniła warunków do uzyskania emerytury rolniczej, bowiem nie posiada wymaganego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego jaki jest niezbędny do jej przyznania, tj. 30 lat. Uwzględniony przez organ rentowy okres ubezpieczenia wynosi 28 lat, 10 miesięcy i 26 dni, a zgodnie z art. 19 ust. 2 powołanej ustawy emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następująca warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Stosownie zaś do treści art. 20 ust. 1 powołanej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i ust. 3 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983 – 1990;

2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.;

3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Udowodniony przez ubezpieczoną (na datę wydania zaskarżonej decyzji) okres ubezpieczenia emerytalno – rentowego wynosi 28 lat, 10 miesięcy i 26 dni i obejmuje okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1986r. do dnia

31 grudnia 1990r., od dnia 1 stycznia 1991r. do dnia 30 września 1992r. i od dnia 1 lipca 1993r. do dnia 26 sierpnia 2015r. Do ustalenia uprawnień do świadczenia organ rentowy nie uwzględnił natomiast okresu pracy zawodowej, ponieważ w stosunku do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. nie podlega on zaliczeniu zgodnie z art. 20 ust. 3 powołanej ustawy. Z uwagi na powyższe, zdaniem KRUS, brak było podstaw do ustalenia M. B. prawa do emerytury rolniczej.

Odnosząc się natomiast do zarzutów ubezpieczonej o spełnieniu warunków do emerytury rolniczej z uwagi na posiadanie wymaganego okresu ubezpieczenia z art. 19 ust. 3 ustawy, organ rentowy zaznaczył, że przepis ten nie ma zastosowania w sprawie. Wskazano bowiem, że w myśl tego przepisu jeżeli zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej jest spowodowane wywłaszczeniem gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, ich zbyciem na cel uzasadniający wywłaszczenie albo trwałym wyłączeniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, użytków rolnych z produkcji rolnej z przyczyn niezależnych od rolnika, warunek przewidziany w ust. 2 pkt 2 uważa się za spełniony, jeżeli rolnik podlegał ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy. W ocenie organu rentowego, bezspornym jest, że działka nr (...) położona we wsi J., na której M. B. prowadziła działy specjalne produkcji rolnej, została nabyta w drodze umowy sprzedaży z dnia 14 grudnia 2004r. przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad na cele publiczne w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie jednak z przedłożoną umową dzierżawy z dnia 27 maja 2003r. na dzierżawionym gruncie ubezpieczona nadal prowadziła działy specjalne produkcji rolnej przez okres 10 lat. Działy te zlikwidowała dopiero w styczniu 2014r. Dodatkowo w dniu 26 czerwca 2013r. ubezpieczona zawarła kolejną umowę dzierżawy, którą rozwiązała dopiero w dniu 12 sierpnia 2015r. Wobec tego, zdaniem KRUS, zarzut dotyczący niemożności dalszego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej jest niezasadny. Mimo sprzedaży działki nr (...) na cele publiczne M. B. nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej. Z tych względów powołany w odwołaniu art. 19 ust. 3 nie może mieć zastosowania. Uwzględniając przepisy prawa oraz zgromadzony materiał dowodowy organ rentowy uznał, że M. B. nie spełnia warunków do przyznania emerytury rolniczej (odpowiedź KRUS na odwołanie z dnia 26 października 2015r., k. 6-8 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. ur. (...), jest małżonką K. B. (wyciąg

z dowodu osobistego, k. 2 a.r., odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 3 a.r.). W latach 1975 - 1981 uczęszczała do szkoły ponadpodstawowej (oświadczenie z dnia 20 sierpnia 2015r., k. 41 a.r.), a następnie w latach 1981 – 1985 pracowała zawodowo w Zakładach (...) w W..

Ubezpieczona w okresie od dnia 1 stycznia 1986r. do dnia 31 grudnia 1990r., od dnia 1 stycznia 1991r. do dnia 30 września 1992r., od dnia 1 lipca 1993r. do dnia 16 stycznia 2014r., jak i od dnia 17 stycznia 2014r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników (zaświadczenie z KRUS z dnia 20 sierpnia 2015r., k. 6-12 a.r., karta ewidencyjna płatnika, k. 13 a.r., k. 43-44 a.r.). W tym okresie, w dniu 12 września 1990r. na mocy sporządzonej w formie aktu notarialnego umowy darowizny S. S. darowała swojej córce M. B. niezabudowaną nieruchomość o obszarze 21 arów, położoną we wsi i gminie J., oznaczoną nr ewidencyjnym (...) (pod nr jedn. rejestr. (...)) (akt notarialny repetytorium A nr (...)r. wnioski Dz. Kw. nr(...), k. 14-15 a.r., decyzja nr (...), k. 36-36v a.r.).

W dniu 9 listopada 1992r. K. i H. B. darowali swojemu synowi K. i jego małżonce M. B. działkę gruntu nr (...) stanowiącą rolę w klasie IVa-V o obszarze 28 arów położoną we wsi Z. (gmina C.), postanawiając, że przedmiot darowizny wejdzie w skład majątku objętego wspólnością ustawową obdarowanych (akt notarialny repetytorium A nr (...), k. 16-17v a.r.). Następnie w dniu 9 listopada 1998r. na mocy sporządzonej w formie aktu notarialnego umowy darowizny, K. i H. B. darowali K. i M. B. niezabudowane działki gruntu o nr (...) o łącznym obszarze 93 arów, położone we wsi Z. (gmina C.) – do majątku objętego wspólnością ustawową (akt notarialny repetytorium A nr (...), k. 18-21v a.r.).

Działalność rolnicza ubezpieczonej polegała na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, w tym kwiatów i warzyw w szklarniach i „foliach” (zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.). M. B. nie posiadała maszyn, czy też sprzętów rolniczych (zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Działy specjalne prowadzone były od 1986r. do stycznia 2014r., w tym od 1986r. do 2005r. na nieruchomości należącej do ubezpieczonej, znajdującej się we wsi J.,

a następnie równolegle od 2003r. do 2014r. na gruntach dzierżawionych (zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.). Na nieruchomości we wsi J. znajdowały się tunele foliowe, mała szklarnia, kotłownia, budynek mieszkalny i gospodarczy, tj. infrastruktura umożliwiająca prowadzenie tego typu działalności (zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Działka położona we wsi i gminie J., oznaczona nr ewidencyjnym

(...), na której ubezpieczona prowadziła działy specjalne produkcji rolnej, została podzielona na trzy odrębne nieruchomości (...). Podział został zatwierdzony decyzją nr (...) o ustaleniu lokalizacji drogi, wydaną z upoważnienia Wojewody (...) przez p.o. Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego w dniu 9 lipca 2004r., znak: (...) na podstawie art. 2 ust. 1, art. 7 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1-3 ustawy z dnia

10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 721 ze zm.) (akt notarialny repetytorium A nr (...), k. 22-25 a.r., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

W związku z informacją o wywłaszczeniu gruntów przez Skarb Państwa M. B. rozpoczęła poszukiwania nieruchomości przeznaczonej do prowadzenia działalności rolniczej, tak aby zapewnić byt finansowy rodzinie (zeznania M. B., płyta CD,

k. 30 a.s.).

W dniu 27 maja 2003r. na podstawie art. 28 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 1993r., Nr 71, poz. 342) pomiędzy W. i J. M. (wydzierżawiający) a M. B. (dzierżawcą) została zawarta umowa dzierżawy gruntów, tj. działki rolnej Nr (...) o powierzchni 9100 m² ujętej w rejestrze gruntów gminy J. położonej w J. przy ulicy (...), na okres

10 lat. Strony umowy ustaliły przy tym, że dzierżawca z dniem 27 maja 2003r. przystępuje do użytkowania gruntów. Jednocześnie wskazano, że składkę na ubezpieczenie społeczne rolników zobowiązany jest opłacać dzierżawca z zastrzeżeniem, że podlega on ubezpieczeniu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1993r. o ubezpieczeniu społecznych rolników (umowa dzierżawy z dnia 27 maja 2003r., k.29-29v a.r., zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

M. B. na mocy sporządzonej notarialnie w dniu 14 grudnia 2004r. umowy sprzedaży, sprzedała Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych

i Autostrad działki ewidencyjne nr (...) o łącznym obszarze 1614 m⁽²⁾ wraz ze znajdującymi się na nich budynkami i naniesieniami za łączną cenę 279.404,00 zł, a L. K. w imieniu Skarbu Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad nieruchomość tę kupiła. Wydanie nabywcy niezabudowanych części sprzedanych działek nastąpiło w dniu zawarcia umowy sprzedaży. Jednocześnie ubezpieczona zobowiązała się wydać Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad zabudowane części sprzedanej nieruchomości w terminie do dnia 31 maja 2005r. (akt notarialny repetytorium A nr (...), k. 22-25 a.r., zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s.). Ubezpieczonej pozostała

zatem tylko działka ewidencyjna o nr (...) (decyzja nr (...), k. 36-36v a.r., zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s.). Na tej nieruchomości nie było jednak możliwości dalszego prowadzenia działalności rolniczej (zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

W dniu 3 czerwca 2008r. K. i M. B. sprzedali na rzecz B.

i L. S. niezabudowaną działkę gruntu nr (...) położoną w miejscowości Z., w gminie C., w powiecie (...), w województwie (...), zawierającą 8367 metrów kwadratowych obszaru, za kwotę 42.130,00 zł (akt notarialny repetytorium A nr (...), k. 26-28v a.r., decyzja nr (...), k. 35-35v a.r., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Ubezpieczona na dzierżawionym gruncie prowadziła działy specjalne, tj. uprawiała kwiaty i warzywa. Działy te były prowadzone do stycznia 2014r. (zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.). Na działce

w gminie C. ubezpieczona nie prowadziła zaś działalności rolniczej, gdyż były to nieużytki rolne (zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

M. B. od wielu lat zna Z. B. (zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s.). Pomiędzy Z. B. (wydzierżawiającą) a M. B. (dzierżawcą) w dniu 26 czerwca 2013r. w J., na podstawie art. 28 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 1993r., Nr 71, poz. 342), zawarta została umowa dzierżawy działki ornej nr (...) o pow. 8300 m² położonej we wsi Ś., ujętej w rejestrze gruntów gminy S., powiat (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta (...), na okres 10 lat. Strony umowy ustaliły, że dzierżawca z dniem 26 czerwca 2013r. przystąpi do użytkowania w/w gruntów (umowa dzierżawy z dnia 26 czerwca 2013r., k. 30-31v a.r., zawiadomienie o zmianie z dnia 30 lipca 2013r., k. 33 a.r., zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Na dzierżawionym od Z. B. gruncie ubezpieczona niczego nie uprawiała (zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Ubezpieczona w dniu 22 stycznia 2014r. zgłosiła do Urzędu Skarbowego

w L. likwidację z dniem 27 maja 2013r. działów specjalnych produkcji rolnej

z powodu ustania umowy dzierżawy z dnia 27 maja 2013r. (zgłoszenie z dnia 22 stycznia

2014r., k. 34 a.r., zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. z dnia 28 lipca 2015r., k. 38 a.r., oświadczenie w sprawie prowadzenia działów specjalnych, k. 39-40 a.r., podanie z dnia 29 stycznia 2014r., k. 45 a.r., oświadczenie z dnia 28 stycznia 2013r., k. 46 a.r., oświadczenie z dnia 27 stycznia 2012r., k. 47 a.r., oświadczenie z dnia 30 stycznia 2011r., k. 48 a.r., oświadczenie z dnia 26 stycznia 2010r., k. 49 a.r., oświadczenie z dnia 31 stycznia 2009r., k. 50 a.r., oświadczenie z dnia 29 stycznia 2008r., k. 51 a.r., oświadczenie z dnia 30 stycznia 2007r., k. 52 a.r., oświadczenie z dnia 31 stycznia 2006r., k. 53 a.r., decyzja w sprawie wymiaru zaliczek na podatek dochodowy od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej za 2006r., k. 54-55 a.r., oświadczenie z dnia 31 stycznia 2005r.,

k. 56 a.r., decyzja w sprawie wymiaru zaliczek na podatek dochodowy od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, k. 57-58 a.r., oświadczenie z dnia 14 lutego 2004r., k. 59 a.r., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

W dniu 12 sierpnia 2015r. za porozumieniem stron doszło do rozwiązania umowy dzierżawy zawartej w dniu 26 czerwca 2013r., gdyż Z. B. chciała dokonać sprzedaży ziemi (rozwiązania umowy dzierżawy zawartej w dniu 26 czerwca 2013r. z dnia 12 sierpnia 2015r., k. 32 a.r., zeznania świadka Z. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania świadka K. B., płyta CD, k. 30 a.s., zeznania M. B., płyta CD, k. 30 a.s.).

Ubezpieczona w dniu 20 sierpnia 2015r. złożyła w KRUS wniosek o emeryturę

wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia, z wyciągiem z dowodu osobistego, potwierdzeniem transakcji, odpisem skróconym aktu małżeństwa, zaświadczeniem z KRUS, kartą ewidencyjną płatnika, aktami notarialnymi, umowami dzierżawy, rozwiązaniem umowy dzierżawy, zawiadomieniem o zmianie ze Starostwa Powiatowego w P., zgłoszeniem do Urzędu Skarbowego w L., decyzją Wójta Gminy C., decyzjami Wójta Gminy J., zaświadczeniem

Naczelnika Urzędu Skarbowego w L., oświadczeniami w sprawie prowadzenia działów specjalnych, PIT-7 za 2006r. oraz decyzją w sprawie wymiaru zaliczek na podatek dochodowy od dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej (wniosek o emeryturę z dnia 20 sierpnia 2015r., wraz z załącznikami, k. 1-59 a.r.).

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 26 sierpnia 2015r., znak: (...), odmówił M. B. prawa do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r., poz. 704). W uzasadnieniu decyzji wskazał, że w świetle art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r., poz. 704 ze zm.) M. B. nie spełniła warunków do emerytury rolniczej, bowiem nie posiada wymaganego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego jaki jest niezbędny do jej przyznania, tj. 30 lat. Uwzględniony przez organ rentowy okres ubezpieczenia wyniósł 28 lat, 10 miesięcy i 26 dni. Jednocześnie zaznaczono, że organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonego okresu pracy w Zakładach (...), ponieważ ubezpieczona urodziła się po 31 grudnia 1948r. (decyzja Prezesa KRUS z dnia 26 sierpnia 2015r. znak: (...), k. 60-60v a.r.). M. B. odwołała się od powyższej decyzji (odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 26 sierpnia 2015r. znak: (...), k. 2-5 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów zgromadzone w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych M. B.. Ich autentyczność oraz zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy. Ponadto Sąd poczynił ustalenia stanu faktycznego w oparciu o zeznania świadków Z. B. i K. B. oraz ubezpieczonej (płyta CD, k. 30 a.s.). Były one wiarygodne, ponieważ w przeważającym zakresie znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Inne zaś okoliczności, które z dokumentów nie wynikają, zostały przez świadków i stronę przedstawione w sposób spójny, a zatem brak było podstaw do kwestionowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. B. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. z dnia 26 sierpnia 2015r., znak: (...), jako niezasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r. poz. 704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
2. podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
2. podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
3. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Z art. 20 ust. 1 powoływanej ustawy wynika, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

1. podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
2. prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.;

3. od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Organ rentowy analizując uprawnienia ubezpieczonej do emerytury rolniczej, wskazywał, że udowodniony przez M. B. okres ubezpieczenia emerytalno – rentowego wynosi 28 lat, 10 miesięcy i 26 dni i obejmuje okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1986r. do dnia 31 grudnia 1990r., od dnia 1 stycznia 1991r. do dnia 30 września 1992r. oraz od dnia 1 lipca 1993r. do dnia 26 sierpnia 2015r. Organ rentowy do ustalenia uprawnień do świadczenia nie uwzględnił okresu pracy zawodowej ubezpieczonej w latach 1981 – 1985 w Zakładach (...) w W.. Takie stanowisko organu rentowego było prawidłowe, gdyż zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy, art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy nie stosuje się do osób urodzonych po 31 grudnia 1948r. Takie stanowisko potwierdził również Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 9 marca 2011r. (sygn. akt III UK 83/10, opubl. OSNP 2012/7-8/99), które Sąd aprobuje, a w którym zostało wskazane, że osobom urodzonym po 31 grudnia 1948r. nie zalicza się do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym (art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników).

Wobec powyższego, mając na względzie datę urodzenia ubezpieczonej (03 czerwca 1960r.), organ rentowy zasadnie odmówił uwzględnienia do okresów wymaganych do emerytury rolniczej okresu świadczenia pracy zawodowej w latach 1981 – 1985 w Zakładach (...) w W.. Tym samym nie ulega wątpliwości, iż ubezpieczona, której można było uwzględnić jedynie okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, nie legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczenia emerytalno – rentowego wynoszącym 30 lat.

Odnosząc się natomiast do twierdzeń M. B. dotyczących spełnienia warunków do emerytury rolniczej z uwagi na posiadanie wymaganego okresu ubezpieczenia z art. 19 ust. 3 ustawy, wskazać należy, że powołany przepis nie ma zastosowania w niniejszej sprawie. Stanowi on, że jeżeli zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej jest spowodowane wywłaszczeniem gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, ich zbyciem na cel uzasadniający wywłaszczenie albo trwałym wyłączeniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, użytków rolnych z produkcji rolniczej z przyczyn niezależnych od rolnika, warunek przewidziany w ust. 2 pkt 2 uważa się za spełniony, jeżeli rolnik podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy.

Zdaniem Sądu z przepisu art. 19 ust. 3 wynika, że nie chodzi o zaistnienie tylko sytuacji wywłaszczenia gruntów rolnych czy ich zbycia na cele oznaczone w przepisie, ale o związek tych zdarzeń z zaprzestaniem prowadzenia działalności gospodarczej. Inaczej mówiąc wywłaszczenie czy zbycie gruntów musi skutkować zaprzestaniem działalności rolniczej, na co wprost wskazuje wykładnia literalna i celowościowa przepisu. Przepis nie bez powodu skraca wymagany okres ubezpieczenia emerytalno – rentowego do 12 lat i 6 miesięcy. W ocenie Sądu jednoznacznie ma to związek z tym, iż osoba, w przypadku której doszło do wywłaszczenia jej gruntów czy ich zbycia, nie może dalej prowadzić działalności rolniczej i uzyskać dłuższego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku ustawodawca skrócił ten, o którym mowa w ust. 1 i 2 art. 19 do jedynie krótkiego okresu 12 lat i 6 miesięcy.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, działka nr (...) położona w gminie J., na której ubezpieczona prowadziła działki specjalne produkcji rolnej, została nabyta w drodze umowy sprzedaży z dnia 14 grudnia 2004r. przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad na cele publiczne w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami. Powyższe nie spowodowało jednak zaprzestania prowadzenia działek specjalnych produkcji rolnej. Z przedłożonej przez M. B. umowy dzierżawy z dnia 27 maja 2003r. wynika, że na dzierżawionym gruncie ubezpieczona nadal prowadziła te działki przez okres kolejnych 10 lat. Zostały one zlikwidowane dopiero w styczniu 2014r. W związku z tym fakt wywłaszczenia w roku 2004r. i zaprzestanie działalności rolniczej w roku 2014 nie postawały ani w związku czasowym ani przyczynowo – skutkowym. Wywłaszczenie nie było powodem tego, iż M. B. zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, a to zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy, jest wymagane.

Ubezpieczona w odwołaniu bezzasadnie bagatelizowała okoliczność, iż po dokonaniu wywłaszczenia prowadziła działki specjalne produkcji rolnej na gruncie wydzierżawionym, wskazując, iż nie ma to znaczenia. Zdaniem Sądu takie

stanowisko ubezpieczonej nie zostało umotywowane w świetle brzmienia art. 19 ust. 3 ustawy i jest całkowicie bezpodstawne.

Reasumując, jak wynika z przytoczonego art. 19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, dla uzyskania świadczenia emerytalnego wymagane jest łączne spełnienie wszystkich wskazanych tam warunków. Wobec okoliczności, że M. B. nie wykazała wymaganego okresu ubezpieczenia emerytalno - rentowego, brak było możliwości przyznania jej prawa do wnioskowanego świadczenia. Wobec powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł o oddaleniu odwołania.

ZARZĄDZENIE

(...)